

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor bezpečnostní politiky

Praha 11. února 2019

Počet listů: 12

Projevy extremismu a předsudečné nenávisti

Souhrnná situační zpráva 4. čtvrtletí roku 2018

Obsah

1. Informace k vývoji extremistické scény ve 4. čtvrtletí roku 2018.....	3
1.1. Shrnutí.....	3
1.2. Tradiční pravicoví extremisté.....	3
1.3. Další projevy nenávisti a nesnášenlivosti.....	4
1.4. Paramilitární a domobranecké skupiny.....	5
1.5. Anarchistické hnutí.....	5
1.6. Radikálně komunistická scéna.....	6
1.7. Kvazi – mediální projekty.....	6
1.8. Rizika spojená s náboženským extremismem.....	6
2. Statistiky.....	7
2.1. Extremisticky motivovaná kriminalita ve 4. čtvrtletí roku 2018.....	7
2.2. Extremisticky motivovaná kriminalita ve 4. čtvrtletí roku 2018 podle krajů.....	9
2.3. Akce extremistů ve 4. čtvrtletí roku 2018.....	10

1. Informace k vývoji extremistické scény ve 4. čtvrtletí roku 2018

1.1. Shrnutí

Protiimigrantská, protimuslimská a protiromská rétorika před říjnovými komunálními volbami nenašla mezi voliči velký ohlas a xenofobní subjekty ve volebním klání propadly. Xenofobní aktivisté reflektovali aktivitu orgánů činných v trestním řízení proti verbálním nenávisným projevům, včetně obsahů na internetu. Probíhající trestní řízení mají nepochybně dopad na snižování radikality jejich projevů. Říjnové útoky na české vojáky v Afghánistánu mezi sledovanými subjekty opětovně oživily témata migrace, muslimů a členství v NATO. Anarchistické, radikálně komunistické a domobranecké skupiny se výrazněji neprojevovaly. Z dlouhodobého hlediska lze za nejefektivnější prvek ovlivňující extremistickou scénu považovat kvazi-mediální projekty.

1.2. Tradiční pravicoví extremisté

Tradiční pravicově extremistické strany v říjnových volbách naprosto propadly. Do zastupitelstev se dostali pouze jednotlivci kandidující za Dělnickou stranu sociální spravedlnosti (dále jen „DSSS“) a Národní demokracii (dále jen „ND“). Xenofobní témata, která se obě strany v předvolební kampani snažily nastolit, neměla na lokální úrovni ohlas. Neuspěl ani předseda DSSS Tomáš Vandas, který kandidoval za subjekt s názvem Čisté Ústí. Další z řady volebních neúspěchů nepřinesl výrazné personální změny ve vedení obou stran.

DSSS následně v listopadu svolala do Litvínova shromáždění, které mělo připomenout desetileté výročí násilností ze strany neonacistů a fotbalových chuligánů, kteří se pokusili napadnout tamní Romy. Na akci tentokrát dorazily jen desítky příznivců strany. Jedné osobě bylo ve zkráceném přípravném řízení sděleno podezření z trestného činu projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka.

Mladší aktivisté, dříve spojení s Dělnickou mládeží, přestali DSSS podporovat a navštěvovat její akce. Někteří z nich **se začali angažovat v subjektu s názvem Národní a sociální fronta.** Dne 17. listopadu rezignovali na účast na shromáždění v Litvínově a namísto toho uspořádali vlastní „kulturní a hudební večer“. „Bitva o Janov“ je přitom českými neonacisty vnímána jako jejich nejúspěšnější veřejná akce. Několik dní předtím se moravští aktivisté Národní a sociální fronty účastnili Pochodu nezávislosti ve Varšavě. Tato organizace, vedená jako zapsaný spolek u Krajského soudu v Brně, absorbovala většinu výraznějších postav Dělnické mládeže. DSSS tak přišla o organizátory veřejných akcí, jazykově vybavené jedince, kteří jsou schopní navazovat kontakty do zahraničí a přinášet odtud do České republiky nové trendy.

Ústavní soud odmítl stížnost předsedy ND Adama B. Bartoše proti odsuzujícímu rozsudku za antisemitsky laděnou performanci v Polné na Jihlavsku. V říjnu pak řešil Městský soud v Praze v odvolacím řízení další Bartošovu kauzu, konkrétně vydávání antisemitských knih a další nenávisně motivované projevy. **Městský soud potvrdil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1,** tedy dvouletý podmíněčný trest s tříletou zkušební dobou.

V listopadu zemřel Jan Skácel, dlouhodobě aktivní nacionalistický politik, který svou kariéru spojil s několika pravicově extremistickými subjekty.

Městský soud v Praze zamítl 30. října žalobu politické strany Národní prosperita vůči Ministerstvu vnitra. Potvrdil, že její označení za krajně pravicový subjekt a uvedení ve Výroční zprávě o stavu extremismu v ČR za rok 2014 je legitimní.

Policejní vyšetřovatelka podala návrh na podání obžaloby proti třem mužům pro podezření ze spáchání trestných činů výtržnictví, ublížení na zdraví a násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci, kterých se měli dopustit na konci července v Písku v rámci napadení skupinky občanů Indie. Tři osoby utrpěly drobná zranění, čtvrtý napadený musel být hospitalizován.

1.3. Další projevy nenávisti a nesnášenlivosti

Ani další politické subjekty, které staví svůj program dominantně na protimuslimské, protiimigrantské a protiromské rétorice a vyhoceném nacionalismu, v říjnových komunálních volbách neuspěly.

Policisté prověřovali a odložili trestní oznámení na tři poslance hnutí Svoboda a přímá demokracie, Tomia Okamuru, Radka Rozvorala a Miloslava Roznera, za výroky na adresu tábora v Letech u Písku. Městské státní zastupitelství v Praze nicméně v případě **Roznera** vrátilo věc detektivům zpět. **Pražští policisté následně požádali Poslaneckou sněmovnu o zbavení imunity tohoto politika.** Případ se již dostal na půdu imunitního výboru, ve sledovaném období ale ještě nebylo poslanci rozhodnuto.

U Obvodního soudu pro Prahu 1 **začalo líčení** s bývalým tajemníkem hnutí Svoboda a přímá demokracie **Jaroslavem Staníkem**, který čelí obžalobě, že na půdě Poslanecké sněmovny pronášel nenávistné výroky na adresu menšin.

Nejvyšší státní zástupce podal dovolání k Nejvyššímu soudu v případě ženy, která psala na Facebooku o zapalování autobusů s migranty. Okresní soud Plzeň-město v květnu poslal případ k přestupkové komisi Úřadu městského obvodu Plzeň 3. Jeho názor potvrdil posléze i v odvolacím řízení Krajský soud v Plzni. Nejvyšší státní zástupce spatřuje ve výroku naplnění skutkové podstaty trestného činu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

Okresní soud v Chomutově rozhodl trestním příkazem v kauze kulturisty Filipa Grznára, který ve videu zveřejněném na internetu schvaloval vraždu Roma z roku 2017 v tomto severočeském městě a následně ještě tamním Romům vyhrožoval. Soud mu udělil trestním příkazem pokutu ve výši 15.000,- Kč. Grznár podal odpor, a tak proběhne standardní hlavní líčení. Dalším šesti osobám, které souhlasně komentovaly kulturistovo prohlášení, byly uloženy tři podmíněné tresty v rozmezí tří až šesti měsíců s odkladem na zkušební dobu jednoho roku a tři peněžité tresty ve výši deset tisíc korun. Všech šest osob, s bydlišti na různých místech České republiky, tresty akceptovalo.

Policisté v listopadu obvinili muže z Příbramska pro nenávistné projevy na internetu pro trestné činy hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob, podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod, projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka a popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia.

Pro trestný čin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia byli obviněni dva muži, kteří umístili v památníku v Letech urážlivé nápisy o Romech.

Obvodní soud pro Prahu 6 zatím nepravomocně odsoudil muže pro trestný čin násilí proti skupině obyvatelů a jednotlivci k pokutě 30.000,- Kč za vyhrožování pracovníkům organizace zabývající se ochranou lidských práv. Právě pracovníci lidskoprávních organizací se často stávají terčem výhrůžek zasílaných prostřednictvím internetu.

Krajský soud v Brně potvrdil pokutu ve výši 25.000,- Kč bývalému provozovateli restaurace na Znojemsku, který napsal na facebookovém účtu provozovny, že neobslouží migranty. Pokutu mu uložila Česká obchodní inspekce.

1.4. Paramilitární a domobranecké skupiny

Domobrany nevyvíjely ve sledovaném období významnější aktivity. Stejně jako v předchozích obdobích se snažily prostřednictvím mediálních prezentací uměle zvyšovat svůj význam.

1.5. Anarchistické hnutí

Podzimní soudní rozhodnutí v kauze **Klinika přinesla zintenzivnění anarchistických aktivit na podporu squattingu**. Nejprve Nejvyšší soud zamítl dovolání aktivistky Terezy Virtové proti verdiktu o vyklizení centra. Ústavní soud posléze rozhodl, že nelze tolerovat okupaci cizích objektů bez právního důvodu jen proto, že jsou aktuálně nevyužívány.

V prosinci byla u Obvodního soudu v Mostě **podána obžaloba proti pěti anarchistických aktivistů** pro trestnou činnost, která je podle státního zástupce spojena s tzv. Sítí revolučních buněk. Kauza, pro kterou se vžilo označení Fénix 2, je v anarchistickém prostředí bedlivě sledována. Ve sledovaném období vyjadřovali čeští anarchisté podporu i zahraničním kolegům, kteří čelili postupu státních orgánů.

Některé anarchistické kolektivy se zapojovaly do aktivit s ekologickým podtextem. Někteří aktivisté se zapojili do akce Ende Gelände v Německu, jejímž cílem je bojovat proti rozšiřování hnědouhelného dolu Hambach. Německé ekologické aktivity proti kácení tamního lesa, které sledují legitimní požadavky a nelze je obecně považovat za extremistické, se staly inspirací pro český Klimakemp.

Anarchisté nadále sledovali dění v Kurdy obývaném regionu Rojava. Členové Anarchistické federace stáli mj. u vzniku **Výboru na obranu revoluce v Rojavě**. V prosinci aktivisté výboru **naházeli dýmovnice před budovu patřící tureckému velvyslanectví**.

V listopadu se v Praze uskutečnilo setkání Internacionály anarchistických federací, jejímž členem je i česká Anarchistická federace.

1.6. Radikálně komunistická scéna

Dne 16. prosince se v Praze uskutečnil sjezd Komunistického svazu mládeže, kterého se zúčastnili i zástupci ideově spřízněné Levé perspektivy. Dopad těchto extremistických uskupení byl však nadále zanedbatelný.

1.7. Kvazi – mediální projekty

V této alternativní mediální scéně nebyla ve sledovaném období nastolena žádná významně nová či překvapivá témata. Nadále fungoval osvědčený model, kdy jsou donekonečna opakována podobná schémata, která jsou předestírána příznivcům xenofobních subjektů. Ti pak tato sdělení reprodukují prostřednictvím internetu, až se z nich stanou témata veřejné diskuse.

Kvazi-mediální projekty využívaly nadále různých konspiračních teorií (na nadnárodní úrovni se připravují sofistikované protičeské plány), xenofobních fenoménů (strašení migranty, muslimy, Romy, homosexuály) a snahy delegitimizovat jiné hlasy ve veřejném prostoru (kritika seriózních médií a občanského sektoru).

Za úspěch kvazi-mediálních projektů lze považovat i fakt, že z veřejné diskuse nad legitimními společenskými problémy se v některých případech vytrácejí racionální argumenty a jsou nahrazeny polemikami o tom, jakým způsobem je o těchto problémech diskutováno.

1.8. Rizika spojená s náboženským extremismem

V říjnu došlo v Afghánistánu k dalším útokům, které postihly české vojáky. Následkem prvního, který se uskutečnil dne 17. října, došlo ke zranění pěti osob. Jeden z vojáků utrpěl vážná zranění a musel se podrobit operaci. Následně, dne 22. října, došlo k útoku na základně Šindánd v provincii Herát. Jeden z českých vojáků byl zabit, další dva byli zraněni. Podobně jako v případě srpnového teroristického útoku proti českým vojákům vyvolaly i obě tragické události z října velký ohlas. Zmiňovaly je i některé xenofobní subjekty, které dlouhodobě kritizují NATO a účast českých vojáků v zahraničních misích.

Bezpečnostní informační služba v říjnu informovala veřejnost, že společně se zahraničními partnery odhalila, analyzovala a nakonec iniciovala **vypnutí sítě hackerských serverů** na území České republiky. Podle služby je téměř jisté, že servery provozovalo militantní hnutí Hizballáh za účelem kybernetické špionáže. Útoky, které cílily na mobilní zařízení, zneužívaly falešných profilů atraktivních dívek na Facebooku.

Slovenský občan, který konvertoval k islámu a je podezírán z přípravy teroristického útoku, nadále setrval ve vazbě. Žalobce Vrchního státního zastupitelství v Praze ho, kromě tohoto trestného činu, viní ještě z trestného činu založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka. O případu bude rozhodovat Městský soud v Praze.

Vláda schválila navýšení počtu policistů o tisíc tabulkových míst, mj. i v souvislosti s problematikami extremismu a terorismu.

V souvislosti s adventem a vánočními svátky připravili policisté ve všech krajích bezpečnostní opatření zaměřená na místa s vyšší koncentrací osob.

Pod hlavičkou Europolu se na Slovensku uskutečnilo mezinárodní protiteroristické cvičení, kterého se zúčastnil i slovenský Útvar rychlého nasazení.

Ministerstvo vnitra spustilo dotační program ve výši 40 milionů korun na zvýšení ochrany škol a veřejných prostranství.

Před pražským Obchodním centrem Smíchov byly umístěny nové protiteroristické sloupky, které nahradily původní betonové city bloky.

Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra zřídila ve Středočeském kraji nová centra pro integraci cizinců ze zemí mimo Evropskou unii.

Prezident Miloš Zeman uvedl ve svém projevu v izraelském Knesetu, že si přeje přesunutí českého velvyslanectví z Tel Avivu do Jeruzaléma. Dále uvedl, že Pásmo Gazy nevnímá jako nezávislý stát, protože Hamás považuje za teroristickou organizaci. Tato problematika je v muslimském, a zejména arabském světě, vnímána velmi citlivě.

Říjnový průzkum společnosti STEM přinesl zjištění, že 71 % veřejnosti má strach z uprchlíků, kteří by se usadili v ČR. Strach z rozšíření islámu v souvislosti s příchodem migrantů pociťuje podle sociologů 86% veřejnosti.

2. Statistiky

Statistika Policie ČR je postavena pouze pro meziroční, nikoliv pro měsíční, porovnávání. Počítáno a porovnáváno je vždy období od 1. ledna do konce sledovaného období. Nelze tedy získat počty za jednotlivé měsíce. Vzhledem k tomu, že trestní řízení je probíhajícím procesem, prostým odečtem po sobě následujících období by bylo získáno pouze mnoho nevypovídající číslo, které za určitých okolností může nabývat i záporných hodnot.

2.1. Extremisticky motivovaná kriminalita ve 4. čtvrtletí roku 2018

Počty skutků

Takticko statistická klasifikace	období 1.1.-31.10.2018		období 1.1.-30.11.2018		období 1.1.-31.12.2018	
	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	7	3	7	3	7	4
nás. a vyhr. proti sk. obyv. a jednotl. (§ 352)	24	15	28	18	29	19
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	0	0	0	0	0	0

poškození cizí věci (§ 228)	0	0	0	0	0	0
výtržnictví na sport. a veřej. akcích (§ 358)	7	7	7	7	7	7
sprejerství (§ 228/2)	2	1	3	1	3	1
hanobení národa rasy, etnické, jiné skup. (§ 355)	33	13	33	15	36	15
podněcování k národ. a rasové nenávisti (§ 356)	20	12	22	14	25	15
podpora a propagace hnutí (§§ 403, 404, 405)	65	36	73	43	72	46
CELKOVÝ SOUČET	158	87	173	101	179	107

Počty stíhaných osob

Takticko statistická klasifikace	období 1.1.- 31.10.2018	období 1.1.- 30.11.2018	období 1.1.- 31.12.2018
	počet	počet	počet
úmyslné ublížení na zdraví (§ 145 - 146a)	6	6	7
nás. a vyhr. proti sk. obyv. a jednotl. (§ 352)	22	26	27
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	0	0	0
poškození cizí věci (§ 228)	0	0	0
výtržnictví na sport. a veřej. akcích (§ 358)	12	12	12
sprejerství (§ 228/2)	1	1	1
hanobení národa rasy, etnické, jiné skup. (§ 355)	21	23	23
podněcování k národ. a rasové nenávisti (§ 356)	20	22	23
podpora a propagace hnutí (§§ 403, 404, 405)	42	49	52
CELKOVÝ POČET*	115	130	136

Za rok 2018 je evidováno 179 trestných činů s extremistickým podtextem. Z toho 107 jich bylo objasněno. Nejčastěji byly v tomto období zastoupeny TČ evidované v takticko-statistické skupině „podpora a propagace hnutí“ (§§ 403, 404, 405) v počtu 72 skutků.

Policie ČR eviduje za rok 2018 celkem 136 stíhaných osob u skutků s extremistickým podtextem. Nejčastěji se jednalo o TČ evidované v takticko-statistické skupině „podpora a propagace hnutí“ (§§ 403, 404, 405) v počtu 52 osob.

2.2. Extremisticky motivovaná kriminalita ve 4. čtvrtletí roku 2018 podle krajů

Počty skutků

spácháno na území kraje	období 1.1.-31.10.2018		období 1.1.-30.11.2018		období 1.1.-31.12.2018	
	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno	registrováno	objasněno
Hl. m. Praha	41	16	44	19	51	20
Středočeský	15	8	17	10	17	10
Jihočeský	12	6	14	7	12	8
Plzeňský	16	10	18	13	18	13
Ústecký	25	16	28	20	29	22
Královéhradecký	6	6	6	6	6	6
Jihomoravský	12	4	12	4	12	5
Moravskoslezský	13	9	14	10	14	10
Olomoucký	2	1	4	1	5	1
Zlínský	5	4	5	4	5	5
Vysočina	3	3	3	3	3	3
Pardubický	2	1	2	1	1	1
Liberecký	5	3	5	3	5	3
Karlovarský	1	0	1	0	1	0
CELKOVÝ SOUČET	158	87	173	101	179	107

Počty stíhaných osob

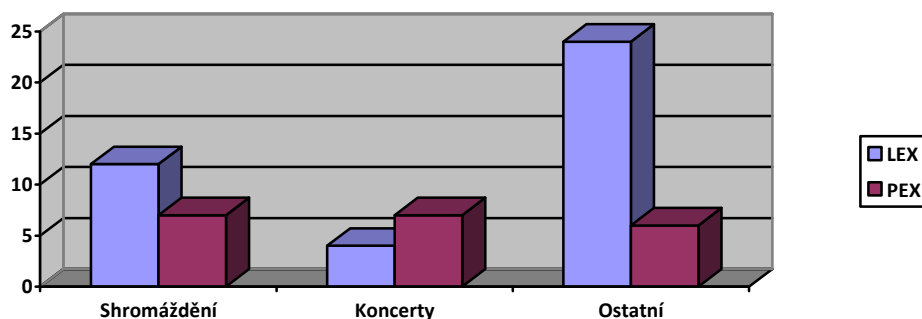
spácháno na území kraje	období 1.1.-31.10.2018	období 1.1.-30.11.2018	období 1.1.-31.12.2018
	počet	počet	počet
Hl. m. Praha	29	33	34
Středočeský	8	9	9
Jihočeský	7	9	10
Plzeňský	12	15	15
Ústecký	22	26	28
Královéhradecký	6	6	6
Jihomoravský	3	3	4
Moravskoslezský	13	14	14
Olomoucký	2	2	2
Zlínský	6	6	7
Vysočina	3	3	3
Pardubický	1	1	1
Liberecký	3	3	3
Karlovarský	0	0	0

CELKOVÝ POČET*	115	130	136
-----------------------	------------	------------	------------

Za rok 2018 bylo registrováno **nejvíce skutků s extremistickým podtextem v Praze (51)** a dále pak v Ústeckém kraji (29) a v kraji Plzeňském (18). **Nejvíce stíhaných osob u skutků s extremistickým podtextem bylo evidováno v Praze (34)**, dále pak v Ústeckém kraji (28).

* Celkový počet stíhaných osob není součtem hodnot, neboť osoba může spáchat tr. činnost ve více krajích a zároveň více skutků a byla by započítána duplicitně. Toto platí od počátku roku 2016.

2.3. Akce extremistů ve 4. čtvrtletí roku 2018

Ve sledovaném období bylo zaznamenáno **celkem 60 akcí** organizovaných nebo s významnou účastí politicky motivovaných extremistů. Z uvedeného počtu jich celkem **bylo 40 spojeno s levicově extremistickým spektrem** a celkem **20 pak s pravicovými extremisty**. Oproti 3. čtvrtletí roku 2018 lze sledovat nárůst počtu akcí o 10.